

Etelä-Savon hyvinvointialueen toimielinrakenteen muuttaminen ja hallintosäännön päivittäminen

Aluehallitus 17.02.2025 § 43

Valmistelija

Hallintopäällikkö Antti Laurikainen puh. 044 3512502

lakimies Tarja Poikolainen puh. 040 359 9483

Lautakunnat

Aluevaltuusto päätti talousarviokäsittelyn yhteydessä 11.12.2023 (89 §) käynnistää valtuustoryhmien kanssa yhdessä arvioinnin hyvinvointialueen toimielinrakenteesta. Valtuustoryhmät linjasivat yhteisessä kokouksessaan 24.1.2024, että tarvittavat muutokset tulisi tehdä kuluvalle valtuustokaudelle, mutta ne tulisivat voimaan seuraavan vasta valtuustokauden alussa. Asian käsittelyä jatkettiin lautakuntien puheenjohtajien ja esittelijöiden palaverissa 15.2.2024, jossa lautakuntien rooli päätösten valmisteluprosessissa nähtiin osin täsmentymättömänä, mutta tärkeänä tiedon välittäjänä. Tuolloin sovittiin myös, että asian käsittelyä jatketaan 16.4.2024 lautakuntien yhteisessä seminaarissa, jonka ohessa toteutettiin lautakuntarakenteen muutosedellytyksiä koskeva kysely.

Aluevaltuusto päätti 17.6.2024 (70 §) lisäsopeutuksista vuosille 2025 - 2026, jossa lautakunnille osoitettua rahoitusta leikattiin vastaamaan yhden lautakunnan toimintakuluja. Yhden lautakunnan malliin siirtymisen on arvioitu tuovan hyvinvointialueelle noin 70 000 euron vuotuiset säästöt. Arvio perustuu vuoden 2023 tilinpäätöksessä toteutuneisiin lautakuntien toimintakuluihin. Päätöksessä vahvistettiin lisäksi, että tarvittavat hallintosääntömuutokset tuodaan toimielinkäsittelyyn myöhemmin kuluvan valtuustokauden aikana.

Valmistelua jatkettiin 26.8.2024 työpajatyöskentelynä, johon kutsuttiin valtuustoryhmien ja lautakuntien puheenjohtajat sekä lautakuntien esittelijät. Työpajassa linjattiin, että valmistelua jatketaan yhden lautakunnan mallin pohjalta ja samalla toteutettiin lautakuntarakennetta koskeva ennakkovaikutusten arviointi.

Aluevaltuusto vahvisti 11.12.2024 (77 §), että vuoden 2025 talousarviossa on varattu määrärahat yhdelle lautakunnalle, jolle siirretään tehtäviä lakkautettavilta lautakunnilta. Esityksessä palvelu- ja tulevaisuuslautakunta (hallintosääntö 11 §), turvallisuuslautakunta (hallintosääntö 12 §) ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta (hallintosääntö 13 §) lakkautetaan ja tehtävät siirretään perustettavalle palvelulautakunnalle lukuun ottamatta muutamia pelastustoimeen ja ensihoitoon liittyviä tehtäviä.

Yksilöasioiden jaosto

Lautakuntarakenteen lisäksi hyvinvointialueen toimielinrakennetta on tarkoituksenmukaista tarkastella tässä yhteydessä myös yksilöasioiden jaoston osalta. Jaoston tehtävät on kirjattu hallintosäännön 17 §:ssä, mutta sitä ei ole nimetty, eikä se ole näin ollen järjestäytynyt. Yksilöasioiden jaoston tehtävien osalta on rinnakkainen toimivalta ollut sosiaali- ja integraatiojohtajalle (Hallintosääntö 27 §, Aluehallitus 4.3.2024 § 58). Nykyisen järjestelyn toimivuutta on selvitetty viimeksi Eija Stenbergin valtuustoaloitteeseen annetussa vastauksessa (aluevaltuusto 17.6.2024 § 44). Vastauksen perusteella nykyisen käytännön myönteinen puoli asiakkaan näkökulmasta on ollut nopea prosessi, sillä se ei ole sidoksissa toimielimen kokoussaikatauluun. Lisäksi nykyisen mallin toimivuudesta kertoo se, että sosiaali- ja integraatiojohtajan ratkaisut ovat menestyneet erittäin hyvin myös hallinto-oikeudessa niistä valitettaessa. Yksilöasioiden jaoston asettaminen aiheuttaisi myös kokoushallinnan lisäkustannuksia, jotka olisivat 5 jäsenen lähikokouksia pitävän toimielimen kohdalla keskimääräisten toteumatietojen perusteella seuraavat noin 2000 euroa / kokous.

Edellä olevan perusteella hallintosäännön 17 § (Yksilöasioiden jaosto) on tarkoituksenmukaista poistaa hallintosäännöstä.

Yhteistyöfoorumit

Hallintosäännön 21 §:ssä on nimetty myös seuraavat yhteistyöfoorumit, joiden osalta on myös toimielinrakenteen päivityksen yhteydessä tarkoituksenmukaista tehdä päivityksiä:

1. valmiusfoorumi ja valmiusjohtoryhmä
2. koulutus ja osaaminen yhteistyöfoorumi
3. sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuottajien ja järjestöyhteistyön foorumi.

Näistä ainoastaan valmiusfoorumi ja valmiusjohtoryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja sen rooli ja tarve on selkeästi tunnistettu niin lainsäädännöllisesti [Valmiuslaki (1552/2011) 12 §, valtioneuvoston asetus yhteistoiminnasta väestönsuojeluun varautumisessa 570/2024 ja valtioneuvoston asetus hyvinvointialueiden varautumisesta sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteisiin 308/2023] kuin toiminnallisesti.

Koulutus ja yhteistyöfoorumi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuottajien ja järjestöyhteistyön foorumi eivät sen sijaan ole kokoontuneet säännöllisesti, vaan sidosryhmäyhteistyö on toteutunut muiden paremmin tarkoitukseen sopivien rakenteiden kautta (esim. Etelä-Savon kauppakamari, järjestöneuvottelukunta YhES ja muut kumppanuusstrategiassa nimetyt tahot)

Edellä olevan perusteella hallintosäännön 21 §:n kohdat 2 ja 3, jotka koskevat koulutus ja yhteistyöfoorumeita sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuottajien ja järjestöyhteistyön foorumeita, on tarkoituksenmukaista poistaa hallintosäännöstä.

Toimivalta

Hallintosääntö 9.2 §:n 3 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se

1. hyväksyy uuden Etelä-Savon hyvinvointialueen uuden toimielinrakenteen liitteenä olevien hallintosääntömuutoksien mukaisesti. Muutokset tulevat voimaan valtuustokauden vaihtuessa 1.6.2025.
2. valtuuttaa hallintopäällikön tekemään teknisluonteisia korjauksia hallintosääntöön sen hyväksymisen jälkeen.

Käsittely:

Asiasta käydyn keskustelun aikana Janne Laine teki seuraavan muutosesityksen: *“Esitän että lakkautetaan kaikki lautakunnat eli ei perusteta myöskään palvelulautakuntaa ja poistetaan sitä koskevat hallintosääntöesitykset ja määrärahat talousarviomuutosesityksessä*

aluevaltuustolle. Käytetään säästyneet varat terveystalouden ylläpitämiseen.”

Koska kukaan ei kannattanut esitystä, se raukesi kannattamattomana. Janne Laine jätti eriävän mielipiteen, joka on saman sisältöinen kuin hänen tekemänsä vastaesitys.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto 11.03.2025 § 15
874/00.01.02.02/2025

Asiaselostus: Aluehallitus 17.02.2025 § 43 (ks. asian aiempi käsittely).

Toimivalta Hallintosääntö 8.5. §:n 2 kohta

Esitys:

Aluevaltuusto

1. hyväksyy uuden Etelä-Savon hyvinvointialueen uuden toimielinrakenteen liitteenä olevien hallintosääntömuutoksien mukaisesti. Muutokset tulevat voimaan valtuustokauden vaihtuessa 1.6.2025.
2. valtuuttaa hallintopäällikön tekemään teknisluonteisia korjauksia hallintosääntöön sen hyväksymisen jälkeen.

Käsittely:

Asiasta käydyssä keskustelun aikana Janne Laine teki seuraavan vastaesityksen: *”Esitän että lakkautetaan kaikki lautakunnat eli ei perusteta myöskään palvelulautakuntaa ja poistetaan sitä koskevat hallintosääntöesitykset ja määrärahat talousarviomuutosesityksessä aluevaltuustolle. Käytetään säästyneet varat terveystalouden ylläpitämiseen.”* Vastaesitys raukesi kannattamattomana.

Merkitään, että aluevaltuutettu Jaana Strandman poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 11.56.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi